

KUNTATIIMI

JÄSENTIEDOTE

MAALISKUU

Tiivis neuvottelujakso alkamassa sivu 1

Yhteiskuntasopimus nytkähti eteenpäin sivu 2 **Kilpailukyky sopimuksen pääkohtia** sivu 2

Akava hyväksyi kilpailukyky sopimuksen sivu 4 **JUKO: Neuvottelutulos torjuntavoitto julkiselle sektorille** sivu 4 **Tulevaisuuden kunnat ja maakunnat?** sivu 5

Maakuntien liittojen laaja tehtäväkenttä siirtymässä osaksi tulevia maakuntia sivu 7

Ympäristöterveydenhuollon tulevaisuus huolettaa sivu 8

KUVA: ISTOCK

PÄÄKIRJOITUS

Tiivis neuvottelujakso alkamassa

Kilpailukyky sopimuksen alakohtaisista neuvotteluista ei tule helppoja. Tarkoituksena on neuvotella sopimuksen varsin väljästi muotoilluista kirjauksista. Keskeisiä kysymyksiä ovat vuosittaisen työajan pidentäminen 24 tunnilla ja paikallisen sopimisen edistäminen.

Erlaisia näkemyksiä voi olla myös siitä, miltä sopimusaloilta lomarahoja leikataan kolmen vuoden ajalta. Mediasa lomarahojen leikkaamisen on selitetty koskevan julkisen sektorin työehtosopimuksia. Kilpailukyky sopimukseen on kirjattu julkisen sektorin sopimusaloja, joista mm. Eduskunta ja kuntasektoria lähellä oleva AVAINTA ovat poissa.

Sekä keskusjärjestömme Akava että Julkisen sektorin neuvottelujärjestö JUKO pitävät saatua neuvottelutulosta parempana kuin jos vaihtoehtona olisivat olleet maan hallituksen suunnittelemaat ns. pakkolait.

Pakkolaeissa esitettiin arkipyhien poistamista, pitkien vuosilomien lyhentämistä, lomarahojen leikkaamista, sairausloma-ajan palkkaan karenssia ja palkkatason laskemista. Etenkin julkiselle sektorille kohdentuviksi koetut esitykset vältettiin huomattavasti pienemmällä leikkauksilla.

Kilpailukyky sopimuksella maan hallitus saa tavoittelemansa työmarkkinoiden työrauhan, matalan palkankoro-

tustason ja määräaikaista säästöä julkisen sektorin palkkamienoihin.

Työnantajajärjestöissä tavoiteltiin myös paikallisen sopimisen lisäämistä. Työnantajajärjestöjen tavoitteita vastavat etenkin paikalliseen sopimiseen sisältyvä ns. selviytymislauseke työehtojen heikentämisestä selviytymiskeinona työnantajan taloudellisissa vaikeuksissa sekä paikallisten sopimusten voimaantulo ilman liittotason hyväksyntää.

Julkisen sektorin työntekijöille sopimus tuo etua, jos maan talous kääntyy kasvuun ja yksityisen sektorin työllisyys sekä yritysten tulos paranevat. Yksityisen sektorin la-

man taittuminen parantaisi verotuloja ja vahvistaisi julkisen sektorin toimintaedellytyksiä.

Kunhan alakohtaiset neuvottelut nyt ensin saadaan alkamaan! Tätä kirjoitettaessa tilanne oli edelleen avoina.

Jaakko Korpisaari
asiames
Akavan Erityisalat

Yhteiskuntasopimus nytkähti eteenpäin

Yhteiskuntasopimuksen viidennet neuvottelut päättyivät vihdoin neuvottelutulokseen helmikuun lopussa.

Maan hallituksen tavoittelemasta Suomen kilpailukykyä parantavasta yhteiskuntasopimuksesta päästiin neuvottelutulokseen 29.2.2016. Vajaan vuoden aikana sopimusta on yritetty neljä kertaa, viides kerta toi neuvottelutuloksen.

Neuvottelutuloksen hyväksyivät työmarkkinakeskusjärjestöt, viimeisenä SAK maanantaina 7.3. äänestyksen jälkeen. Akava ja STTK hyväksyivät sopimuksen jo aiemmin.

Neuvottelutulos on nimetty kilpailukyky sopimukseksi. Se tulee voimaan, jos kattava osa työehtosopimuksista on tehty ehtojen mukaisina. Neuvottelut on käytävä 31.5.2016 mennessä.

Neuvottelutuloksen hyväksyneet osapuolet sopivat aloittavansa alakohtaiset neuvottelut kilpailukyky sopimuksen pohjalta.

Kilpailukykyä sisäisellä devalvaatiolla

Kilpailukyky sopimuksella tavoitellaan Suomen talouden kilpailukykyyn parantamista tärkeimpiin verrokkimaihin nähden. Tätä toteutetaan sisäisellä devalvaatiolla – palkkojen alentamisella sekä työnantajien kulujen ja julkisen sektorin menojen pienentämisellä.

Määräaikainen lomarahojen leikkaus 30 prosentilla koskee julkisen sektorin työntekijöitä. Kaikkien sektoreitten työntekijöitä koskevat työntekijöitten maksuosuuden korotus työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksussa. Vuodelle 2017 ei tule myöskään palkankorotusta.

Työnantajien kuluja pienennetään lisäksi sosiaaliturvamaksun alentamisella, joka kustannetaan työajan

pidentämisellä ja julkisen sektorin lomarahojen leikkaamisella.

Jatkoaskelia odotellaan

Tätä kirjoitettaessa alakohtaisten neuvottelujen tilanne on edelleen auki. Neuvottelutuloksen hylänneet SAK:n liitot esittivät lisäehtoja maan hallituksen suunnittelemien ns. lisäleikkausten perumiseksi ja verokevennysten toteuttamiseksi. Takapakkia tuli myös Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lta, joka vaati heti SAK:n hyväksymispäätöksen jälkeen 7.3. lisää SAK:n liittoja mukaan sopimuksen piiriin. ■

Jaakko Korpisaari
asiames
Akavan Erityisalat

Kilpailukyky sopimuksen pääkohtia

Neuvottelutulos 29.2.2016 klo 00.45

Sopimuksen voimaantulo

- Kaikki osapuolet hyväksyivät neuvottelutuloksen 7.3.2016 mennessä alakohtaisten työ- ja virkaehtosopimusten neuvottelujen pohjaksi.
- Alakohtaiset työ- ja virkaehtosopimusneuvottelut käydään 31.5.2016 mennessä.
- Sopimuksen mukaisten ratkaisujen solmimisesta ilmoitetaan omille keskusjärjestöille 31.5.2016 klo 16 mennessä.
- Keskusjärjestöt arvioivat sopimuksen kattavuutta ja hallituksen ilmoittamia sopimuksen syntymistä tukevia toimenpiteitä 1.6.2016, jonka jälkeen ne ilmoittavat kattavuudesta yhteisesti valtioneuvostolle.
- Jos sopimuksen kattavuus tai hallituksen toimenpiteet eivät ole riittäviä, työ- ja virkaehtosopimusosapuolilla on oikeus irtaantua tekemistään sopimuksen mukaisista ratkaisuista.

Sopimuksen tarkoitus

- Parantaa suomalaisen työn ja yritysten kilpailukykyä
- Lisätä talouskasvua
- Luoda uusia työpaikkoja
- Yhdessä valtiovallan toimien kanssa kasvattaa kaikkien palkansaajien ostovoimaa seuraavien vuosien aikana
- Tukea julkisten talouden sopeuttamispaineiden ratkaisemista ilman uusia veronkorotuksia

Sopimuksen solmimisen edellytys

- Hallitus vetää pois ns. pakkolakipaketin.
 - Helatorstain ja loppiaisen muuttaminen palkantomiksi vapaapäiviksi, sairausajan palkan ja lomarahan leikkaus sekä pitkien vuosilomien lyhentäminen
- Hallitus peruu hallitusohjelmassa mainitut yhteiskuntasopimuksen vaihtoehtona olevat 1,5 miljardin euron lisäleikkaukset ja veronkorotukset sekä toteuttaa hallitusohjelmassa mainitut tuloveronkevennykset.
- Hallitus ei toteuta paikallista sopimista koskevia lainsäädäntömuutoksia muutoin kuin kilpailukyky-

sopimuksessa sovitulla tavalla. Ne valmistellaan kolmikantaisesti.

Työ- ja virkaehtosopimuksiin lisävuosi, ei palkankorotuksia 2017

- Nykyisten työ- ja virkaehtosopimusten voimassaoloa jatketaan 12 kuukaudella. Nykyiset kuntasopimukset päättyvät 31.1.2017.
- Sopimuksiin ei tehdä palkkaa tai muita kustannusvaikutteisia työehtoja koskevia muutoksia.

Työaika pidennetään ilman korvausta

- Vuosittaista työaika pidennetään keskimäärin 24 tunnilla ansiotasoa muuttamatta.
- Muutos voidaan toteuttaa esim. kokonaisina päivinä.
- Työajan pidentämisen tarkemmasta toteuttamistavasta sovitaan sopimusaloittain.
- Pidennys tulee voimaan 1.1.2017, ellei muuta alakohtaisesti sovita.

Kolmena vuotena 30 prosentin lomarahaleikkaus

- Koskee seuraavia työnantajatahoja: Valtio, kunta, kirkko, Kela, Keva ja Suomen Pankki
- Lomarahoja leikataan 30 prosentilla nykyisestä tasosta vuosina 2017–2019, ensimmäisen kerran kesällä 2017.
- Toteuttamistavasta sovitaan alakohtaisesti.

Työntekijän sosiaalivakuutusmaksut nousevat

- Työntekijän keskimääräistä työeläkevakuutusmaksua korotetaan yhteensä 1,2 prosenttia vuosina 2017–2020. Työnantajan TyEL-maksua alennetaan samalla määrällä.
- Työntekijän työttömyysvakuutusmaksu nousee yhteensä 0,85 prosentilla vuosina 2017–2018. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu laskee samalla määrällä. Työnantajan ja työntekijän työttömyysvakuutusmaksu ovat yhtä suuria vuoden 2018 maksuista alkaen.
- Työnantajan sosiaaliturvamaksua alennetaan. Alennus rahoitetaan kilpailukyky sopimuksesta julkiselle sektorille tulevilla säästöillä.

Muutosturva

Koulutuskorvaus

- Vähintään 30 työntekijän työnantajat, jotka irtisanovat tuotannollisista ja taloudellisista syistä
- Irtisanotulla työntekijällä vähintään 5 vuoden työsuhde
- Koulutuskorvaus vastaa työntekijän palkan määrää, kuitenkin vähintään yrityksen keskimääräistä palkkaa
- Viranomaiset määrittävät tarvittavan osaamisen kehittämisen ja hankinnan

Työterveyshuolto

- Tuotannollisella ja taloudellisilla syillä irtisanotulla työntekijällä on oikeus työterveyshuollon palveluihin kuusi kuukautta työntekovelvollisuuden päättymisestä

Paikallinen sopiminen

- Työehtosopimuksissa tulee edistää paikallista sopimista ja parantaa siinä yhteydessä henkilöstön edustajien toimintaedellytyksiä.
- Alakohtaisesti sovitaan, kuinka paikallisen sopimisen edellytyksiä lisätään
 1. Selviytymislauseke työnantajan toiminnan ja työpaikkojen turvaamiseksi työehtojen sopeuttamisen avulla, kun työnantaja joutuu taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtaisivat työvoiman käytön vähentämiseen.
 2. Luottamusmiesten toimintaedellytysten kehittäminen paikallisen sopimisen mahdollisuuksien lisäämistä vastaavasti
 3. Paikallisen sopimuksen voimaantulo ilman liittotason hyväksyntää
 4. Mahdollisuus ottaa käyttöön työaikapankki-järjestelmä.

Aikuiskoulutustuki

- Vuodesta 2017 lähtien tuen enimmäispituus 15 kuukautta ja perusosan suuruutta alennetaan. ■

Kilpailukyky sopimuksen allekirjoittajat

- Akava
- Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
- Kirkon Työmarkkinalaitos
- Kunnallinen Työmarkkinalaitos KT
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
- Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
- Valtion Työmarkkinalaitos ■

Akava hyväksyi kilpailukykysovimuksen

Akavan hallitus hyväksyi 29.2. maanantaina kilpailukykysovimusta koskevan neuvotteluratkaisun.

Akava oli valmis hyväksymään ratkaisun, koska sen mielestä yritykset saivat sovimuksen avulla nopeavaikutteista parannusta kustannuskilpailukykyyn. Tätä kautta vienti saisi vauhtia, julkisen talouden kestävyys parani ja ennen kaikkea työllisyys lisääntyi.

– Ratkaisu ei ole työntekijöille kivuton. Se kohtelee meitä kuitenkin tasapuolisemmin kuin pakkolakipaketti, jonka maan hallitus hylkää, jos kaikki osapuolet hyväksyvät ratkaisun. Ratkaisu on myös yrityksille parempi ja joustavampi kuin pakkolait, puheenjohtaja **Sture Fjäder** sanoo.

Akavan mielestä työajan pidentäminen 24 tunnilla sekä julkisen sektorin lomarahojen leikkaus kolmen vuoden määräajaksi parantavat kilpailukykyä tehokkaammin kuin loma- ja palkkaleikkaukset olisivat tehneet.

– Akava on pitänyt työajan pidennystä esillä kestävämpänä ratkaisuna kesäkuusta alkaen ja sillä olikin merkittävä osuus sovimuksen syntymisessä. Työntekijöiden ostovoiman rapauttaminen palkkaa leikkaamalla olisi vienyt Suomen taloutta vielä huonompaan suuntaan, Fjäder toteaa.

Akava muistuttaa, että työmarkkinakeskusjärjestöt solmivat historiallisen ratkaisun, koska tämänhetkiset työeh-

Sture Fjäder

KUVA: IDA PIMENOFF

tosovimukset ja työrauha jatkuvat vähintään syksyyn 2017 saakka, mikäli liitot sen hyväksyvät. Järjestöt osoittivat vastuullisuutensa jälleen kerran, ja työmarkkinajärjestelmä on osoittanut toimivuutensa, kunhan sille annetaan työrauhaa ja luottamusta.

– Jatkamme voimassa olevaa erittäin maltillista työllisyys- ja kasvusoimusta vuodella ilman palkankorotuksia ja turvaamme työrauhan puoleksitoista vuodeksi. Tämä antaa yrityksille ja maan hallitukselle vakautta, mutta lisäksi se on merkittävä osoitus palkansaajaliikkeen vastuullisuudesta ja nykyaikaisuudesta, Akavan

hallituksessa muistutettiin.

Akava on ollut jo pitkään valmis lisäämään paikallista sovimista, ja tämäkin uudistus toteutuu. Paikallinen soviminen laajenee nyt myös järjestäytymättömään kenttään yleissovien työehtosovimusten mukaisesti.

– Järjestäytymättömät yritykset ovat halunneet mahdollisuuden paikalliseen sovimiseen ja sen ne saavat. Tämä on erittäin merkittävä muutos nykytilaan. Nyt on yritysten vuoro osoittaa, että ne käyttävät tämän kädenojennuksen vastuullisesti, luovat lupaamia uusia työpaikkoja eivätkä lähde epäterveeseen työehtokilpailuun, sanoo Akavan johtaja **Maria Löfgren**. ■

Lisää lisää: www.akava.fi

JUKO: Neuvottelutulos torjuntavoitto julkiselle sektorille

Yhteiskuntasovimusneuvotteluissa syntynyt neuvottelutulos on torjuntavoitto julkisen sektorin työntekijöille, arvioi Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO. Neuvottelujen lähtökohtana olivat julkisen sektorin työntekijöihin kohdistuvat laajat palvelusuhteen ehtojen leikkaukset, joilla parannettaisiin yksityisen sektorin kilpailukykyä. Kuvaavaa oli esitys työajan pidentämisestä lyhentämällä julkisen sektorin pitkiä vuosilomia kahdeksalla päivällä. Nyt selvittää, että lomarahaa pienee noin kolmanneksella määräajaksiksi, eikä lomiin kajota.

– Lomarahaleikkauksella rahoitetaan yksityisen sektorin työnantajamaksun alennusta. Se kirpaisee, mutta voidaan osana muutoin kohtuullisemmaksi muuttunutta kokonaisuutta hyväksyä, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn puheenjohtaja **Olli Luukkainen** toteaa.

Luukkaisen mielestä julkisen sektorin työntekijöitä vastaan tultiin myös siinä, ettei sairauspäivien karenssi sisälly ratkaisuun. Sairauspäivien palkanmenetys kun olisi koeteltu erityisesti naisvaltaista julkista sektoria.

Olli Luukkainen

Vuotuinen työaika pitenee 24 tuntia

Neuvottelutulos pitää sisällään 24 tunnin vuotuisen työajan pidennyksen. – Sen sijoittamisesta työvuoteen neuvotellaan sovimusalakohtaisesti. Tulemme olemaan aloitteellisia työnantajan suuntaan siinä, kuinka tämä kullakin alalla mahdollisimman järkevästi toteutetaan, Luukkainen lupaa.

Neuvotteluratkaisu pidentää nykyisten työllisyys- ja kasvusoimuksen mukaisten virka- ja työehtosovimusten voimassaoloa vuodella tammikuun loppuun 2018. Sovimus ei sisällä

palkantarkistuksia, mikä koskee koko työmarkkinakenttää. Positiivista olisivat parannukset työntekijän muutosturvaan.

– Paikallisen sovimisen osalta myönteistä on, että pääsemme siitä itse neuvottelemaan. Toinen merkittävä asia on, että tässä ei sovita palkankorotusten määrittämistä. Se ei siis sisällä sen enempää vientivetoista Ruotsin kuin Suomen malliakaan, vaan työntekijäjärjestöt pääsevät keskenään samalta viivalta neuvottelemaan palkoista ja työehdoista sekä tulevasta palkankorotusmallista, Luukkainen muistuttaa. ■

Tulevaisuuden kunnat ja maakunnat?

Julkinen hallinto muuttuu kolmiportaiseksi valtavana uudistuksessa. Samalla sekä kuntiin jäävien että uusiin maakuntiin siirtyvän henkilöstön asemaa määritellään uudelleen.

Hallitusohjelman mukaisesti Suomessa siirrytään kaksiportaisesta julkisesta hallinnosta kolmiportaiseen malliin. Kunta–valtio-rakenne muovataan kolmiportaiseksi kunta–maakunta–valtio-rakenteeksi. Euroopassa kolmiportainen julkinen hallinto on varsin yleinen ja toiminnassa esimerkiksi Ruotsissa.

Maan hallitus sopi marraskuussa 2015 uusien maakuntien tehtävistä. Merkittävin näistä on sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu, joka niille siirtyy nykyiseltä kuntasektorilta.

Muutos on suuri. Kuntien menoista sote-alueelle käytetään nykyisin noin puolet. Henkilöstöä kunnista siirtyisi noin 220 000.

Maakuntiin siirtyisivät sosiaali- ja terveysalan yli 200 000 ammattihenkilön lisäksi myös soteen liittyvän hallinnon ja tukipalvelujen henkilöstöä 15 000 – 18 000. Lisäksi maakuntien palkkalistoille suunnitellaan siirtyvän valtion hallinnosta mm. ELY-keskuksista ja maakuntaliitoista noin 12 000 henkilöä.

Henkilöstön siirtymiseen ja palvelussuhteen ehtoihin liittyvistä kysymyksistä ei ole vielä varmoja linjauksia. Kunta-alan ammattiliitot – myös Julkisan alan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO – ovat kannattaneet kunta-alan työehtosopimuksia myös maakunnille.

Ammattiliitot ovat huolissaan yhteistoimintamenettelyn toteutumisesta siirtymisessä. Luottamusjärjestelmän täytyy olla toimiva sekä lähettävässä kunnassa että vastaanottavassa maakunnassa. Henkilöstön mahdollisimman varhainen mukaan ottaminen varmistaa muutoksen onnistunutta läpivientiä. Henkilöstön vaikutusmahdollisuus tulevan työn organisoimisessa on tärkeä, koska näin saadaan myös ”ruohonjuuritason” näkemys siitä, mitä toiminnan tuloksellisuus edellyttää.

Kunnat elinvoiman edistäjiksi

Mitä sitten jää kuntiin, kun sote hallintoineen lähtee? Tätä pohtimaan

valtiovarainministeriö asetti hallitusohjelman kirjausten mukaisesti joulukuussa 2015 parlamentaarisen työryhmän ja asiantuntijaryhmän. Ryhmät valmistelevat Tulevaisuuden kunta-hanketta, josta selvitys saadaan jo kuluvan vuoden loppuun mennessä.

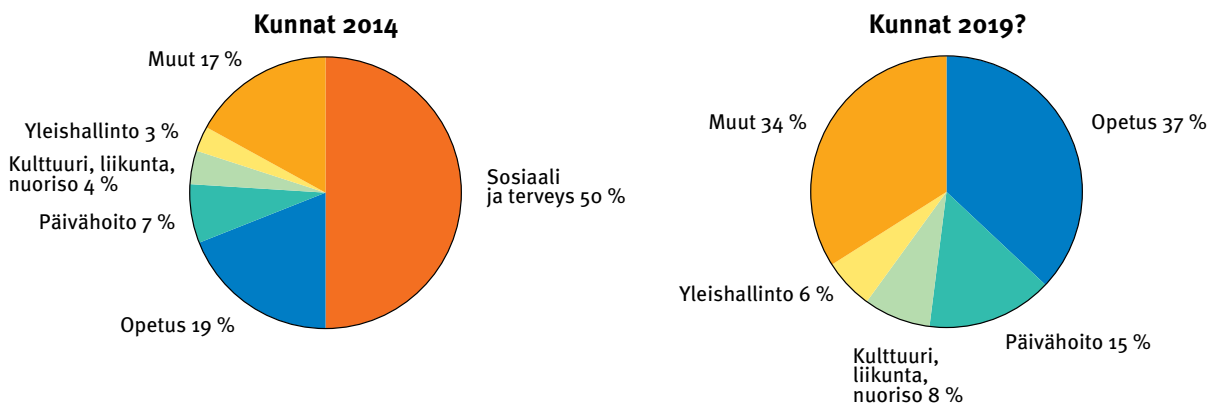
Tulevaisuuden kunnan päätehtävä on hallitusohjelman mukaan huolehtia asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen elämisen mahdollisuuksista. Kunnan rooli muuttuisi näin palvelujen järjestäjästä alueensa elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden edistäjäksi. Hallitus haluaa lisätä kuntien päätösvaltaa erityisesti elinvoimaan liittyvissä asioissa ja vahvistaa paikallista vastuunottoa, harkintaa ja päätöksentekoa. Myös kuntademokratiaa on määrä vahvistaa.

Tulevaisuuden kunta-hankkeessa määritellään visio tulevaisuuden kunnasta vuonna 2030. Tavoitteena on määritellä kuntien roolin lisäksi kuntien tehtävät sekä kuntien asema suhteessa maakuntiin.

Mahdolliset lainsäädännön muu-

Kuva 1

Tulevaisuuden kunta Kuntien ja kuntayhtymien menot 2017

Muut = mm. yhdyskuntasuunnittelu, liikenneväylät sekä toimitila- ja vuokrauspalvelut

tostarpeet valmistellaan vuoden 2017 aikana siten, että muutokset tulisivat voimaan vuoden 2019 alussa.

Maakunnat monialaisia

Uudet 18 maakuntaa on määrä perustaa monialaisiksi. Maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen tehtävät ovat pääsääntöisesti samat niissä kaikissa. Maakuntavirastojen tehtävät eroavat osittain toisistaan valtakunnallisen työnjaon perusteella.

Maakuntien tehtäviksi siirretään

- sosiaali- ja terveystoimen tehtävien lisäksi
- pelastustoimen tehtävät
- maakuntien liitoille kuuluvat tehtävät (alueiden kehittämisen ja sen rahoituksen mukaan lukien EU:n ohjelmaperusteisen rahoituksen välittämisen tehtävät, alueellisen maankäytön suunnittelun tehtävät
- ELY-keskuksissa hoidettavat tehtävät (alueiden ja niiden elinkeinoelämän kehittämistehtävät mukaan lukien maaseutuelinkeinojen kehittämis- ja rahoitus-tehtävät sekä mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto).

Selvitysmies **Lauri Tarasti** linjasi valtion ja maakunnan kesken sovittavia tehtäviä. Muun muassa yrityspalvelujen ja työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy maakunnille,

jolloin TE-toimistot lakkautettaisiin. EU-rahastojen Suomen hallintoa siirrettäisiin maakuntiin, samoin rakennusvalvonnan järjestämisvastuu. Maataloushallinto siirtyisi kunnista ja aluehallintovirastoista maakuntiin ja osin keskusvirasto Eviraan. ELY-keskusten ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelutehtävät siirtyisivät eräin poikkeuksin aluehallintovirastoille, mutta muutoin ympäristönsuojelu jäisi kuntien tehtäväksi.

Vuosisadan hallituuudistus

Kaikkiaan sote- ja aluehallintouudistus on suurimpia hallinnon ja toimintatapojen uudistuksia, mitä Suomessa on tehty. Muutos koskettaa satojen tuhansien ihmisten työtä ja kaikkien kansalaisten palveluja.

Pääministeri **Juha Sipilän** hallitus on korostanut, että sen tavoitteena on nostaa Suomen talous kestäväan kasvun ja kohenevan työllisyyden uralle sekä turvata julkisten palvelujen ja sosiaaliturvan rahoitus. Tässä sote- ja aluehallintouudistus on hallituksen keskeisiä rakenteellisia hankkeita.

Lisätietoa: www.alueuudistus.fi ■

Jaakko Korpisaari
kuntasektorin asiamies
Akavan Erityisalat

Maakunta-nimitys käyttöön

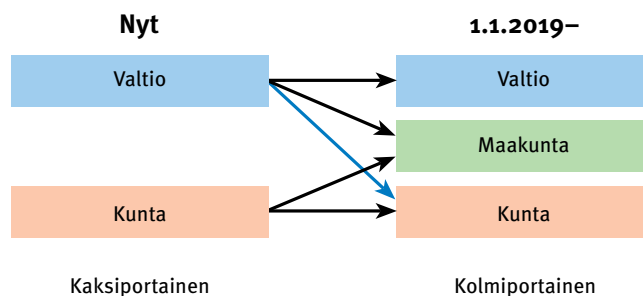
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus esitti lausunnossaan, että maakunta-nimi olisi sopivin tuleville itsehallintoalueille. Myös selvitysmies Lauri Tarasti oli 26.1.2016 julkistetussa selvityksessään maakunta-nimen kannalla ja esittää maakunnan toimielinten nimiksi maakuntavaltuusto, maakuntahallitus ja maakuntavirasto. ■

JUKO mukana valmistelussa

Maan eri osissa on valmisteltu sote-uudistusta paikallisissa valmisteluryhmissä. Näissä ryhmissä on myös Julkisanal koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n edustaja. Jos tarvitset tietoa paikallisesta valmistelusta, kysy oman kuntasi JUKOn luottamusmieheltä kuka on JUKOn edustaja. Tietoa edustajista saa myös JUKOn toimistosta. ■

Kuva 2

Julkinen hallinto

Maakuntien liittojen laaja tehtäväkenttä siirtymässä osaksi tulevia maakuntia

Tuleville itsehallintoalueille eli maakunnille olisi tarkoitus siirtää Maakuntien liittojen nykyisin hoitama tehtäväkenttä. Tämä tarkoittaisi noin 650 – 700 henkilön siirtymistä uuden työnantajan palvelukseen. Kysymme Varsinais-Suomen liiton jukolaiselta pääluottamusmieheltä **Veli-Matti Kauppiselta** muutoksesta.

1) Mikä on maakuntien liittojen toimintakenttä tällä hetkellä?

Maakunnan liitto toimii aluekehityslain mukaisena aluekehitysviranomaisena. Sillä on tällä hetkellä useita lakisäätteisiä tehtäviä, mutta myös laajasti ei-lakisäätteistä maakunnan edunvalvonnasta ja kansainvälisistä yhteyksistä huolehtimista. Edunvalvontaan sisältyvät esim. infrahankkeiden edistäminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen.

Keskeisiin lakisäätteisiin tehtäviin kuuluvat maakuntakaavat ja pitkän aikavälin maakuntasuunnitelma sekä sitä toteuttava maakuntaohjelma. Maakuntien liitot vastaavat suurelta osin myös EU-rakennerahasto-ohjelmista ja niiden täytäntöönpanosta. Varsinais-Suomen liitto hallinnoi lisäksi EU:n Central Baltic -ohjelmaa. Toimintakenttä on siis hyvin moninainen.

2) Mitä toimintoja tuleville maakunnille on siirtymässä?

Tämän hetkisen tiedon mukaan ainakin aluekehitystyö, osa rahoitusinstrumenteista sekä maankäytön suunnittelu ja maakuntakaavoitus ovat merkittäviltä osin siirtymässä. Samoin

– Työn siirtyminen maakuntiin voi monipuolistaa toimenkuvia. Myös urakierto nähdään mahdollisuutena, pääluottamusmies Veli-Matti Kauppinen arvioi.

liittojen ennakoititehtävät siirtyvät todennäköisesti uuteen organisaatioon.

3) Minkälaisia uhkia ja mahdollisuuksia maakuntien liittojen akavalainen henkilöstö uudistuksessa näkee?

Akavalainen henkilöstö pohtii tällä hetkellä ainakin työtehtävien allokoitua uudessa organisaatiossa. Sel-

vää lienee, että tavoitteena on myös säästöjen hakeminen, joten riittääkö kaikille töitä, vaikka organisaation työtehtävien määrä ei sinänsä tulisikaan vähenemään.

Haastavaa tulee varmasti olemaan myös päätös siitä, mitä työehtosopimuksia noudatetaan. Myös palkkojen harmonisointi tulee olemaan todella iso urakka, mikäli itsehallintoalueista tulee suunnitellun kaltaisia ja kokoisia.

Toimenkuvien monipuolistamisen ja ura- sekä tehtäväkierron akavalaiset sen sijaan näkevät aitona mahdollisuutena. ■

”Palkkojen harmonisointi iso urakka.”

Haastattelun koosti:

Petri Toiviainen

neuvottelupäällikkö

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut

Ympäristö- terveydenhuollon tulevaisuus huolettaa

Miten ympäristöterveyden huollon
käy tulevassa itsehallinto- ja
sote-uudistuksessa?

Hallituksen kaavailuissa harkitaan
toiminnon siirtämistä itsehallintoalueelle.

Ympäristöterveydenhuoltoa ei ole syytä erottaa muista kunnan viranomaistoiminnoista; se linkittyy tiivistä esimerkiksi ympäristönvalvontaan, -suojeluun ja -lupatoimintaan, kaavoitukseen sekä eläinlääkäritoimintaan. Sen sijaan ympäristöterveydenhuollon kontaktipinta sosiaali- ja terveydenhuoltoon on usein hyvinkin kapea.

Ympäristöterveydenhuolto toimii varsinkin pienemmissä kunnissa teknisten viranomaispalvelujen yhteydessä ja tekee tiivistä yhteistyötä kunnan muun ympäristötoimen, rakennusvalvonnan, kaavoituksen ja palo- ja pelastustoimen kanssa. Usein näitä ympäristötoimen tehtäviä pienissä kunnissa hoitaa sama tai samat henkilöt. Ympäristöterveydenhuollon tulisi jatkossakin olla osa kuntien teknisiä viranomaistoimintoja, sillä useissa käsiteltävissä asioissa tai niihin liittyvissä valitusprosesseissa toiminnot ovat yhteydessä toisiinsa.

Viranomaisyksiköiden, joihin kuuluisi ympäristön-suojelu ja rakennusvalvonta sekä ympäristöterveydenhuolto tulisi olla riittävän isoja. Näin varmistetaan yksiköiden toimintaedellytykset ja tehokkuus. Itsehallinto- ja sote-alueet ovat kuitenkin tähän tarkoitukseen aivan liian suuria. On ensiarvoisen tärkeää, että paikalliset erityispiirteet tulevat riittävästi huomioiduksi. Suurten itsehallintoalueiden vaarana on, että paikallistuntemus ja tuntuma asiakkaisiin katoavat.

Nämä Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn TS-ryhmän näkemykset on viety eteenpäin mm. Akavan itsehallinto- ja soteuudistusta koskevassa lausunnossa. ■

Arja Varis

edunvalvontapäällikkö

Ympäristöasiantuntijoiden Keskusliitto YKL

Vastaava toimittaja: Akavan Erityisalat, Jaakko Korpisaari,
p. 0201 235 363, jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
Kuntatiimin toimitus: Akavan Erityisalojen viestintä
Ilmestyminen vuonna 2016:
maaliskuu, kesäkuu, lokakuu, joulukuu
Osoitteenmuutokset: Jäsenliitto

LIITTOJEN KUNTASEKTORIN ASIAMIEHET

Agronomiliitto

Mari Raininko, neuvottelupäällikkö,
puh. (09) 2511 1642
mari.raininko@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Jaakko Korpisaari, asiamies,
puh. 0201 235 363
jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
www.akavanerityisalat.fi

Driftingenjörfsförbundet i Finland rf DIFF

Anne Granat-Jukakoski, toiminnanjohtaja
puh. 040 5519 497
anne.granat-jukakoski@diff.fi
www.diff.fi

Luonnontieteiden Akateemisten Liitto LAL

Suvi Liikkanen, asiamies
puh. (09) 2511 1663
suvi.liikkanen@luonnontieteilijat.fi
www.luonnontieteilijat.fi

Metsänhoitajaliitto

Tapio Hankala, toiminnanjohtaja,
puh. (09) 6840 8112
tapio.hankala@metsanhoitajat.fi
www.metsanhoitajat.fi

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA

Tapani Wahlberg, asiamies,
puh. (09) 2291 2208
tapani.wahlberg@tek.fi
www.safa.fi

Suomen Ekonomit

Kosti Hyyppä, asiamies,
puh. 0201 299 253
kosti.hyyppa@ekonomit.fi
www.ekonomit.fi

Suomen Lakimiesliitto

Kirsi Venäläinen, neuvottelupäällikkö
puh. (09) 8561 0328, 050 587 3528
kirsi.venalainen@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Tapani Wahlberg, asiamies,
puh. (09) 2291 2208
tapani.wahlberg@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto TRAL

Elena Gorschkow-Salonranta, asiamies,
puh. 050-571 5655
elena.gorschkow-salonranta@tral.fi
www.tral.fi

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut

Petri Toiviainen, neuvottelupäällikkö,
puh. 010 231 0354
petri.toiviainen@yhteiskunta-ala.fi
www.yhteiskunta-ala.fi

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL

Arja Varis, edunvalvontapäällikkö,
puh. (09) 6226 8510
arja.varis@ykl.fi
www.ykl.fi